

COMPLEMENTAIR GEDEELTE

INVULLING VANUIT EEN VISIE

Het GO! wenst aan de scholen uitdrukkelijk een stuk autonomie te geven bij het uitbouwen van een eigen onderwijskundig beleid en het profileren van de school. Dit kan o.a. door binnen de lessentabellen een aantal lestijden complementair gedeelte te voorzien dat door de school vrij kan ingevuld worden, waarbinnen ze, in overleg met al haar participanten, school-eigen accenten kan leggen.

De wijze waarop de school met dit complementair gedeelte omgaat, zal afhankelijk zijn van haar visie op onderwijs en de doelstellingen die ze wenst te realiseren. Leraren en leerlingen worden uitgenodigd om voor een deel mee te bepalen wat en hoe er geleerd wordt. Scholen en leraren worden aangesproken op hun professionaliteit, krijgen een zekere vrijheid om deze uitdaging waar te maken en om hierbij zelf creativiteit aan de dag te leggen. Dit kan een grote betrokkenheid genereren.

Het GO! gaat ervan uit dat alle scholen de ruimte die voorzien werd voor het complementair gedeelte, zinvol aanwenden.

De invulling van het complementair gedeelte zal variëren naargelang de doelstellingen die men voor ogen heeft.

1 Via vakinvulling:

- de school kan ervoor kiezen om voor een **welbepaalde doelgroep** extra **ondersteuning** aan te bieden voor de vakken van de basisvorming en/of de basisoptie/het beroepenveld/het specifiek gedeelte van een structuuronderdeel (m.a.w. lestijden complementair gedeelte worden aangewend om leerplannen van de basisvorming en/of de basisoptie/het beroepenveld/het specifiek gedeelte te realiseren);
- de school kan ook **verdieping** nastreven van vakken uit de basisvorming en/of de basisoptie/het beroepenveld/het specifiek gedeelte. Voor deze vakken richt ze dan extra lestijden in waarvoor geen afzonderlijk leerplan wordt aangeboden. Hier gelden dan de uitbreidingsdoelstellingen zoals geformuleerd in het leerplan van de basisvorming en/of de basisoptie/het beroepenveld/het specifiek gedeelte;
- de school kan ook **verbreding** van de studierichting realiseren door vakken aan te bieden die nog niet aan bod komen;
- men kan ook vakken aanbieden die aansluiten bij de **persoonlijke interesses en motivering** van de leerlingen.

Voor de vakken, opgenomen in dit overzicht, beschikken we over leerplannen.

De scholen mogen, in afwijking van onderstaande lijst, andere vakken binnen het complementair gedeelte inrichtingen onder volgende voorwaarde:
de vakbenaming moet bestaan (cf. SO 69 d.d. 21-06-2000).

2 Via seminars:

de school kan, vanaf de 1e graad, opteren voor een andere invulling, bijv. onder de vorm van thematisch en projectmatig werken, begeleid zelfgestuurd leren, probleemgestuurd onderwijs ...

Om die andere invulling van het complementair gedeelte administratief in te schrijven, maakt de school gebruik van de benaming "seminaries". Het betreft contacturen die didactisch aanleunen bij lesuren, maar inhoudelijk niet gebonden zijn aan een bepaald vak. Immers, een actuele visie op kwalitatief onderwijs – m.a.w. een visie die rekening houdt met recente inzichten en opvattingen i.v.m. leren en onderwijzen – vraagt ook een andere onderwijskundige didactische en pedagogische benadering. Via seminars krijgt de school bijkomende mogelijkheden om initiatieven te nemen en om onderwijsvernieuwingen geleidelijk aan in te voeren (cf.

http://pbd.gemeenschapsonderwijs.net/visie/Vrije_ruimte.pdf).

1E GRAAD A-STROOM

1 A

Vak	Lestijden	Vakleerplan
AV Aardrijkskunde (in Complementair gedeelte Moderne wetenschappen)	1	2010/016

1E GRAAD B-STROOM

2 BVL

Vak	Lestijden	Vakleerplan
PV Praktische oefeningen bouw	3	
TV Bouw (in Beroepenveld Nijverheid)	1	2008/012
PV Praktische oefeningen grafische technieken	3	
TV Grafische technieken (in Beroepenveld Nijverheid)	1	2008/051

ASO

Tweede graad 1e en 2e leerjaar

Vak	Lestijden	Vakleerplan
AV Aardrijkskunde (fysisch)	1/0 of 0/1 of 1/1	2002/804
AV Aardrijkskunde (socio-economisch)	1/0 of 0/1 of 1/1	2002/803
AV Duits	0/1	2002/808
AV Nederlands (taalvaardigheid voor anderstaligen)	3	2002/801
AV Nederlands (taalvaardigheid voor anderstaligen)	1	2002/802
AV Plastische opvoeding	1 of 2	2002/807
AV Socio-economische initiatie (niet in Economie)	1	2002/806
AV Spaans	0/1 of 1/1 of 0/2	2002/825
AV Sport	1 of 2	2004/307
AV Sport	3	2002/827
AV Sport	1, 2 of 3	2006/027
AV Wetenschappelijk werk (biologie)	1/0 of 0/1 of 1/1	2002/810
AV Wetenschappelijk werk (chemie)	1/0 of 0/1 of 1/1	2002/811
AV Wetenschappelijk werk (fysica)	1/0 of 0/1 of 1/1	2007/030

Derde graad 1e en 2e leerjaar

Vak	Lestijden	Vakleerplan
AV Aardrijkskunde (socio-economisch)	1	2004/066
AV Ecologie	1	2002/813
AV Economie	1	2004/068
AV Economie	2	2004/067
AV Esthetica	1 of 2	2005/084
AV Filosofie	2	2006/045
AV Geschiedenis	1	2004/305
AV Grieks (aansluitend bij SG)	1	2004/280
AV Informatica	1 of 2	2006/165
AV Latijn (begincursus)	2	2004/277
AV Latijn (aansluitend bij SG)	1	2004/278
AV Media	2	2006/053

Vak	Lestijden	Vakleerplan
AV Muzikale opvoeding	1	2006/054
AV Plastische opvoeding	1	2006/057
AV Sport	1 of 2	2004/306
AV Wetenschappelijk werk (biologie)	1	2004/070
AV Wetenschappelijk werk (chemie)	1	2004/071
AV Wetenschappelijk werk (fysica)	1	2007/044
AV Wetenschappelijk tekenen	1 of 2	2004/073
TV Toegepaste economie (bedrijfsbeheer)	2	2008/068
TV Toegepaste informatica	1 of 2	2006/164

Esthetica

Voor leerlingen die binnen het complementair gedeelte het vak AV Esthetica kiezen, mag het totaal aantal wekelijkse lestijden opgetrokken worden tot 33 lestijden.

BSO

Tweede graad 1e en 2e leerjaar

Vak	Lestijden	Vakleerplan
AV Engels	1	96150
AV Frans	1 of 2	2002/814
AV Plastische opvoeding	1 of 2	2007/137
AV Plastische opvoeding (kunstinitiatie)	1 of 2	99801
AV Sport	1	2001/804
AV Sport	1 of 2	2004/307
AV Sport	1, 2 of 3	2006/027
PV Praktijk mode (enkel in Moderealisatie en -presentatie)	1 of 2 of 3	2001/803
PV Praktijk mode (enkel in Verzorging-voeding)	1 of 2	2001/805
TV Toegepaste informatica	1	2004/263
TV Huishoudkunde/verzorging	1	99802
TV Toegepaste economie/verkoop	4-8	2009/004
TV Verkoop (winkel- en etalage-inrichting)	2	2000/801

Derde graad 1e en 2e leerjaar

Vak	Lestijden	Vakleerplan
AV Duits	1	96177
AV Esthetica	1 of 2	2005/084
AV Frans	1 of 2	2002/817
AV Kunstgeschiedenis (enkel in Etalage en standendecoratie en Publiciteitsgrafiek)	1	2002/818
AV Media	2	2006/053
AV Plastische opvoeding	1	97140 (H)
AV Plastische opvoeding (kunstinitiatie)	1 of 2	99801
AV Sport	1 of 2	2004/306
KV Audiovisuele vorming (enkel in Publiciteitsgrafiek)	1	2002/816
PV Praktijk hout (enkel in Houtbewerking)	1	2002/824
PV Praktijk mode	1, 2 of 3	99805

Vak	Lestijden	Vakleerplan
PV Praktijk koeltechniek/mechanica	1	
TV Koeltechniek/mechanica (niet in Koelinstallaties)	2	99803
TV Public relations (enkel in Kantoor en Verkoop)	1	2002/819
TV Toegepaste economie (bedrijfsbeheer)	4	2008/068
TV Toegepaste economie/verkoop	4-8	2009/016
TV Toegepaste informatica	1 of 2	2006/164
TV Tuinbouw (gewasbescherming)	2	2004/143

Derde graad 3e leerjaar

Vak	Lestijden	Vakleerplan
AV Frans	1 of 2	2005/088
TV Tuinbouw (gewasbescherming)	2	2004/143

KSO

Tweede graad 1e en 2e leerjaar

Vak	Lestijden	Vakleerplan
AV Sport	1, 2 of 3	2006/027
KV Algemene verbale vorming (enkel in Woordkunst-drama)	2	2002/820
KV Audiovisuele vorming (enkel in Woordkunst-drama)	3	97367(H)

Derde graad 1e en 2e leerjaar

Vak	Lestijden	Vakleerplan
TV Toegepaste informatica	1 of 2	2006/164

Derde graad 3e leerjaar

Vak	Lestijden	Vakleerplan
KV Instrument (zelfstudie)	1 of 2	97329
KV Muziektheorie (aanvullend)	1	97327
KV Samenspel (aanvullend)	1 of 2	97328

TSO

Tweede graad 1e en 2e leerjaar

Vak	Lestijden	Vakleerplan
AV Plastische opvoeding	1 of 2	2007/137
AV Sport	1 of 2	2004/307
AV Sport	1, 2 of 3	2006/027

Derde graad 1e en 2e leerjaar

Vak	Lestijden	Vakleerplan
AV Duits	1	96184
AV Duits	2	96187
AV Esthetica	1 of 2	2005/084
AV Informatica	1 of 2	2006/165
AV Media	2	2006/053
AV Muzikale opvoeding	1 of 2	97330
AV Plastische opvoeding	2	97205
AV Plastische opvoeding (kunstinitiatie)	1 of 2	99801
AV Sport	1 of 2	2004/306
AV Wetenschappelijk tekenen	1 of 2	2002/823
PV Praktijk huishoudkunde (Jeugd- en gehandicaptenzorg, Gezondheids- en welzijnswetenschappen)	1 of 2	2002/821
TV Toegepaste ecologie	1	2002/822
TV Toegepaste economie (bedrijfsbeheer)	4	2008/068
TV Toegepaste informatica	1 of 2	2006/164

Derde graad 3e leerjaar

Vak	Lestijden	Vakleerplan
AV Frans	2	2005/093
TV Apotheek (TV Communicatie en voorlichting en TV Medische zorgverlening)	2	2004/303
TV Tuinbouw (calculatie)	2	2005/092